

Základní škola a Mateřská škola Velká Polom, příspěvková organizace

Zkrácená verze
ŠVP

Školní vzdělávací program ZŠ Velká Polom

RVP ZV
Základní vzdělávání

1.9.2021

Obsah

1. Identifikační údaje	2
2. Charakteristika školy	3
3. Charakteristika ŠVP	5
3.1. Zaměření školy	5
3.2. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	6
3.3. Výchovné a vzdělávací strategie školy	8
4. Učební plán	19

1. Identifikační údaje

Základní údaje:

Název ŠVP	Školní vzdělávací program ZŠ Velká Polom
Motivační název	Škola pro všechny
Datum	1.9.2021
Verze	1.5
Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání
Dosažené vzdělání	základní vzdělání
Délka studia v letech	9

Předkladatel:

Název školy	Základní škola a Mateřská škola Velká Polom, příspěvková organizace
Adresa školy	Základní škola a Mateřská škola Velká Polom, příspěvková organizace Opavská 350, 74764 Velká Polom
Ředitel školy	Mgr. Tomáš Olivka
Kontakty	
tel.:	725 913 312
e-mail:	zsvelkapolom@zsvelkapolom.cz
web:	www.zsvelkapolom.cz
fax:	553 770 221
IČ:	75026970
DIČ:	CZ75026970
RED IZO:	600143392

Koordinátor tvorby Mgr. Gabriela Vrt'ová (gabriela.vrtova@zsvelkapolom.cz)

Zřizovatel:

Název Obec Velká Polom, Opavská 59, 74764 Velká Polom
Kontakty tel.: 553 770 228
web: velkapolom.cz

Platnost dokumentu: 1.9.2021

Datum: od 1. 9. 2021

.....

(datum,

podpis,

razítko)

2. Charakteristika školy

Základní škola 490 žáků	IZO 102 432 759	kapacita
Školní družina 120 žáků	IZO 120 003 813	kapacita
Školní jídelna 700 jídel	IZO 120 003 821	kapacita
Školní družina-výdejna 153 jídel	IZO 102 956 062	kapacita
Mateřská škola 100 dětí	IZO 107 629 062	kapacita

Historie školy

V roce 1961 byla škola ve Velké Polomi poskytující základní vzdělání přemístěna do nově vybudovaného školního areálu skládajícího se z budovy s učebnami, která byla spojena s tělocvičnou. V roce 1986 byla uvedena do provozu nová přístavba s učebnami pro 1. - 5.ročník se samostatnou místností pro školní družinu, s novou školní kuchyní s jídelnou. V roce 2005 byla provedena generální rekonstrukce starší části areálu a školní kuchyně s jídelnou.

Úplnost a velikost školy

Základní škola je jednou ze součástí příspěvkové organizace Základní škola a Mateřská škola Velká Polom. Je úplnou základní školou s devíti ročníky. Na I. stupni (1.-5. ročníky) je po dvou třídách v ročníku, na II. stupni (6.-9. ročník) bývá zpravidla po dvou třídách v každém ročníku. Kapacita školy je 490 žáků. V současné době se počet žáků docházejících do školy pohybuje kolem 460 žáků. Škola je od 6. ročníku spádovou školou pro neúplné základní školy v sousedních obcích (Dolní Lhota a Hrabyně). Od 1. ročníku navštěvují školu také žáci ze sousední obce Horní Lhota, ve které škola není. Podmínky pro dojíždění ze sousedních obcí jsou dostačující.

Prostorné autobusové stanoviště se nachází asi 50 metrů od školy a dojíždějící žáci nemusejí přecházet žádnou komunikaci. Před školou se nachází také prostorné parkoviště, které slouží i rodičům při návštěvách školy. Škola se nachází v krajní části obce ve směru na Ostravu nedaleko sportovního areálu místní tělovýchovné jednoty (v tomto prostoru je fotbalové hřiště, areál pro jízdu na koních a jsou tam i tenisové kurty).

Vybavení školy

Materiální a technické:

Škola má pro žáky vždy dostatečný počet učebnic, neboť fond učebnic je podle potřeby obnovován a doplňován. Také vybavení pomůckami je dobré a podle potřeby a finančních možností doplňováno.

K výuce slouží kromě kmenových tříd také odborné učebny (pro fyziku a chemii, učebna s 18 počítači připojenými na internet). Pro výuku je k dispozici školní dílna a tělocvična. V roce 2005 byla v budově s učebnami 6. - 9. ročníku provedena celková rekonstrukce. Vznikla tak nová moderní budova. Při rekonstrukci byly učebny vybaveny novými školními tabulemi s keramickým povrchem a do všech učeben byla zavedena počítačová síť. Průběžně je

obnovován i školní nábytek.

Prostory školy (především tělocvična) jsou k dispozici pro mimoškolní činnost. Také pec na vypalování keramiky, kterou je škola vybavena, školní dílnu i počítačovou učebnu využívají děti v době mimoškolní.

Prostorové:

Areál školy se skládá ze tří vzájemně propojených budov - z tělocvičny, z budovy s učebnami pro 1. - 5. ročník (zde je v přízemí umístěna školní kuchyně s jídelnou, v patře je místnost školní družiny) a budovy s učebnami 6.- 9. ročníku. Každá z budov má samostatný vchod. Šatny pro žáky 1.-9. ročníku jsou vybaveny šatnovými skříňkami pro každého žáka.

Hygienické:

Školní prostory jsou světlé, čisté, učebny mají dostatečnou velikost. Zajištěno je i kvalitní osvětlení učeben.

V budově s třídami pro 1.-5. ročníky se prostorná chodba mezi učebnami stává během přestávek odpočinkovou hrací plochou - prostorem pro nenáročnou pohybové aktivity. Žáci 6.- 9. ročníku využívají o přestávkách k odpočinku a relaxaci přízemní halu, tzv. "respirium". V jarních a podzimních měsících tráví žáci čas během hlavní přestávky v parkovém prostoru před školou. Také travnaté plochy školní zahrady mohou, zejména děti ve školní družině, využívat k relaxaci.

Součástí subjektu, do kterého patří základní škola, je i školní kuchyně s jídelnou. Ta také zajišťuje žákům 1.-5. ročníku čaj v dopoledních hodinách. Ve škole je i prostor k případnému ošetření dítěte nebo jeho pobytu do příjezdu rodičů, pokud se dítě zraní či onemocní. V sousedství školy je také ordinace obvodního lékaře, který je smluvním lékařem právního subjektu, jehož je základní škola součástí. Samozřejmostí je kvalitní sociální zázemí. Toalety v budově 6.- 9. ročníku jsou vybaveny bidety a sprchovými kouty, také prostor mezi šatnami u tělocvičny je vybaven sprchami.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor základní školy tvoří ředitel, zástupce ředitele, výchovný poradce, učitelé a vychovatelé školní družiny. Převládají v něm zkušení pedagogové s delší pedagogickou praxí. Všichni členové pedagogického sboru jsou plně kvalifikovaní pro práci, kterou vykonávají. Téměř polovina sboru ovládá nejméně jeden cizí jazyk, který je schopna vyučovat. Ve sboru jsou i pedagogové proškolení pro práci s žáky se SPU. Výchovná poradkyně má kromě vysokoškolského pedagogického vzdělání i vysokoškolské vzdělání se specializací pro výchovné poradenství. Ve škole také působí kvalifikovaný poradce pro volbu povolání. Pedagogové zvyšují svou úroveň dalším vzděláváním zaměřeným na zdokonalování metodických postupů, získávání zkušeností s novými formami výuky a v neposlední řadě se jedná o vzdělávání v ovládnutí informačních a komunikačních technologií.

Charakteristika žáků

Školou navštěvují od 1. ročníku děti z Velké Polomi a děti ze sousední obce Horní Lhota. Od 6. ročníku potom i žáci ze dvou sousedních malotřídních škol-v Dolní Lhotě a Hrabyni. Zájem mají i rodiče žáků z dalších okolních obcí. Učitelé mají zkušenosti s integrací žáků se specifickými poruchami učení a chování. Chování žáků a vztahy mezi nimi jsou dobré až velmi dobré. Těší nás, že se žáci naší školy nedopouštějí závažných přestupků. V posledních letech narůstá počet pochval, které jsou žákům udělovány zároveň s vysvědčením.

3. Charakteristika ŠVP

ŠVP vychází z cílů základního vzdělávání a klíčových kompetencí RVP ZV, analýzy vlastních schopností pedagogického sboru, požadavků rodičů a navázáním na tradice školy. Název Škola pro všechny také není nahodilý. Vyjadřuje základní myšlenku vzdělávacího programu – otevřenost školy všem dětem, rodičům – a to obsahem vzdělávání, respektováním žáka jako osobnosti, diferencovaným přístupem, vztahy ve škole, zapojením školy i jejich absolventů do veřejného života, jejich profesní orientace. Základní škola Velká Polom je zaměřena na to, aby poskytovala základní vzdělání a tím umožňovala plnění povinné školní docházky a připravovala k dalšímu vzdělávání.

3.1. Zaměření školy

Hlavní cíle:

Základní škola Velká Polom je zaměřena na to, aby poskytovala základní vzdělání a tím umožňovala plnění povinné školní docházky a připravovala k dalšímu vzdělávání.

- chceme vést žáky k aktivitě, tvořivosti a odpovědnosti
- snažit se dosáhnout toho, aby žáci v průběhu základního vzdělávání postupně získávali to, co by jim umožňovalo dále pokračovat ve studiu, zdokonalovat se v profesi, kterou si zvolí a během celého života se dále vzdělávali
- vést žáky k všestranné a účinné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními ve škole i mimo školu
- zapojovat žáky co nejaktivněji do procesu vzdělávání mimo jiné volbou nejvhodnějších metod a forem práce, zejména:
 - spojovat teorii s praxí (přímá zkušenost) - besedy, výstavy, exkurze
 - uplatňovat projektové vyučování - podpora tvořivosti žáků
 - zajišťovat dostatek informačních zdrojů - internet, knihovna
 - vést žáky k samostatnosti, k poznávání vlastních možností
 - umožňovat žákům prezentovat výsledky jejich práce
 - hodnotit žáka za to, co zvládá
 - využívat dobrých výsledků žáka k motivaci

dále:

- rozvíjet tvořivé myšlení, logické uvažování, učit žáky řešit problémy
- uplatňovat mezipředmětové vztahy
- využívat praktických cvičení, dramatické výchovy
- učit žáky řešit problémy na základě zhodnocení informací
- učit žáky účinně komunikovat
- rozvíjet vyjadřovací schopnosti žáků (mluvené i psané)
- učit žáky naslouchat druhým
- učit žáky správnému vztahu k prostředí, ve kterém žijí
- učit žáky vážit si prostředí školy, třídy
- vést žáky k tomu, aby si vážili své práce a jejich výsledků
- rozvíjet ekologickou výchovu

Otevřená, komunitní škola:

- prezentace školy na veřejnosti (články v tisku, webové stránky školy)
- den otevřených dveří (spolupráce s mateřskou školou)
- akce pro veřejnost, hlavně rodičovskou
- konzultační hodiny pro rodiče
- spolupráce se školním parlamentem
- schránka námětů a připomínek
- spolupráce s ostatními organizacemi (OÚ, PPP)

Zdravý životní styl:

- protidrogová prevence (aktivní práce metodika prevence sociálně patologických jevů, aplikace metodického pokynu k prevenci sociálně patologických jevů)
- organizace Adaptačního kurzu (program vede k vytváření postojů, vedoucích k zodpovědnosti za život ve společnosti)
- celoškolské tělovýchovné soutěže (školní pohár, plavecké kurzy, lyžařský kurz, školní přebory, turnaje)
- smysluplné využití volného času (nabídka zájmových útvarů)
- ochrana člověka za mimořádných životních situací (živelné pohromy, varovné signály první pomoc, projektové vyučování)
- dopravní výchova

Prohloubení jazykových a komunikačních dovedností:

- konverzační soutěže v cizím jazyce
- recitační soutěž
- činnost školního parlamentu
- vydávání školního časopisu
- olympiáda Čj, Aj
- projektové dny

Estetická výchova:

- probuzení zájmu a citového vztahu dětí k výtvarnému dílu, správnému postoji k přírodě i věcem denní potřeby (návštěva divadel, výstav, film. představení)
- výzdoba školy a úprava okolí školy
- nabídka volitelných předmětů a zájmových útvarů se zaměřením na estetickou výchovu
- spolupráce na zlepšování školního prostředí (vlastní práce žáků, výzdoba, prostředí tříd, péče o květiny)
- soutěže (výtvarné, recitační, literární, pěvecké)
- prezentace výtvarných prací na veřejnosti
- příprava kulturního vystoupení sboru Paprsek

3.2. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (žáci se specifickými poruchami učení):

Žáci, u kterých se projevují příznaky některé z vývojových poruch učení, jsou posíláni se souhlasem rodičů na vyšetření do pedagogicko-psychologické poradny. Na základě vyšetření a doporučení poradny jsou pak tyto žáci zařazováni do speciální pedagogické péče. S dětmi pracují vyškolené asistentky na 1. stupni i na 2. stupni. Ve škole také s žáky pracuje speciální pedagog se souhlasem a za spolupráce rodičů. V případě, že pedagogicko-psychologická poradna nebo speciálně pedagogické centrum diagnostikuje vývojovou poruchu učení, je na žádost zákonných zástupců žáka vypracován individuální vzdělávací plán, podle kterého se s žákem v průběhu školního roku pracuje. V něm se uvádí závěry a doporučení z vyšetření v PPP, na co je konkrétně reedukace zaměřena, pomůcky, které se budou při nápravě používat, způsob hodnocení, termín reedukační péče, jméno vyučující, která bude s žákem pracovat. Při klasifikaci těchto dětí se přihlíží k vývojové poruše a žák je v daném předmětu hodnocen s tolerancí. IVP je realizován ve spolupráci se zákonným zástupcem a pedagogem, který vychází z platné právní úpravy. Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Stejným způsobem probíhá i sestavení IVP. V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

- zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných:

Zařazení nadaných žáků do základního vzdělávání vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání žáka. Je jim umožněno více (nadstandardně) pracovat na počítači, s tablety (vzdělávací program, vyhledávání informací), individuálně pracovat s naučnou literaturou. V naučných předmětech jsou jim zadávány náročnější samostatné úkoly (referáty k probíranému učivu, zajímavosti ze světa techniky...), jsou zapojováni do olympiády daného vyučovacího předmětu. Jsou pověřováni vedením a řízením skupin. V rámci vyučování matematiky projevují tyto žáci kvalitní koncentraci, dobrou paměť, zálibu v řešení problémových úloh a svými znalostmi přesahují stanovené požadavky. Na žáky s hudebním nadáním klade učitel vyšší nároky odpovídající jejich dovednostem a schopnostem. Vhodným způsobem je zapojuje do činností v hodině – mohou doprovázet na hudební nástroj, předzpívat píseň atd. Žákům výtvarně nadaným jsou zadávány náročnější práce – volí různé výtvarné techniky, podílí se na zpracování soutěžních tematických prací, jsou podporováni v mimoškolních aktivitách, navštěvují výtvarné obory při základních uměleckých školách. Při samotné výuce bývají pověřováni náročnějšími částmi při plnění zadaných úkolů a pověřováni vedením skupiny. Pohybově nadaní žáci jsou podporováni v rozvíjení všech pohybových aktivit, především těch, kde žák projevuje největší zájem a talent. Žáci jsou zapojováni do sportovních soutěží, ať už v rámci školy nebo mimo ni.

Velmi často se stává, že tyto žáci mají výkyvy v chování. Je nutné toto chování usměrňovat s pedagogickým optimismem a taktně, avšak důsledně. Není výjimkou, že vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné je průměrný.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy a TU, který je zaznamená do školní matriky.

- zabezpečení žáků se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním, sociálním znevýhodněním:

Škola je také otevřená žákům se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním, sociálním znevýhodněním. Pedagogičtí pracovníci se speciální pedagogickou odborností ve spolupráci s třídním učitelem zajišťují vzdělávací potřeby žáků a současně ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou a dalšími poradenskými zařízeními zajišťují odbornou diagnostiku. Na základě této diagnostiky jsou plánovány a využívány vhodné metody a postupy ve výuce. Na základě odborného posudku poradenských center pedagogičtí pracovníci ve spolupráci se zákonným zástupcem vytvářejí a realizují individuální vzdělávací plán (IVP). Jeho struktura vychází z platné právní úpravy. V případě potřeby individuální asistence ve výuce škola umožní zajištění pedagogického asistenta, který spolupracuje s dalšími pracovníky ve škole, třídním učitelem.

3.3. Výchovné a vzdělávací strategie školy

Kompetence k učení

Zvládnutí metod a způsobů učení

Žák na konci 5. ročníku:

- ví, že se lze učit různými způsoby, s pomocí učitele zkouší a vyhodnocuje ty, které mu vyhovují a devede je používat
- dovede si zjednat klid k práci, pokud ho potřebuje, a stejně tak respektuje, když klid k práci potřebuje jeho okolí
- aktivně vstupuje do výuky, je-li pro něho učivo málo srozumitelné nebo obtížné
- zajímá se o možnosti získání dalších poznatků
- nebojí se zeptat, umí požádat o radu a dohodnout se na podmínkách, pokud ten, kdo mu radu poskytne, nemůže ihned
- přizpůsobí se různým výukovým aktivitám podle zadání učitele

- vysvětlí a uvede příklady, jak se mohou získané informace hodit v jeho osobním životě
- využívá přestávek v práci k odpočinku
- na vyučování se připravuje průběžně

Žák na konci 9. ročníku:

- rozpozná, jaké metody a způsoby učení jsou pro něj nejefektivnější a používá je
- dovede odstraňovat rušivé podněty při učení a pro vlastní učení dovede vytvořit optimální podmínky
- pozná, kdy je při učení vhodné a potřebné spolupracovat a komunikovat a kdy se naopak izolovat
- zajímá se o alternativní zdroje informací a sám je navrhuje k využití
- při učení volí takovou aktivitu, která se mu jeví jako nejvhodnější, svou volbu dovede zdůvodnit
- dovede vysvětlit, proč si osvojuje a zpracovává různé druhy poznatků a dovedností a jak by se daly využít při jeho dalším vzdělávání nebo osobním životě
- aktivně využívá nabyté poznatky a dovednosti
- během učení a domácí přípravy dle svých potřeb relaxuje způsobem, který jemu samotnému vyhovuje

Práce s informacemi

Žák na konci 5. ročníku:

- jednoduchý úkol s využitím nabídnutých zdrojů informací
- formuluje, jaký význam má získaná informace pro běžný život
- nově získané informace propojuje s předešlými

Žák na konci 9. ročníku:

- aktivně využívá různé zdroje informací, vyhodnotí a obhájí, který z použitých zdrojů je pro danou situaci nejefektivnější
- chápe získané informace včetně souvislostí a dovede je vysvětlit (vyjádří vlastními slovy obsah a význam získaných informací)

Zařazujeme do výuky problémové vyučování, experiment, prvky daltonské výuky

- žák se učí práci s chybou
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace třídít informace podle zadání učitele

Zadávat žákům samostatné práce vyžadující aplikaci teoretických poznatků

- propojuje poznatky z různých předmětů
- formuluje hlavní myšlenky, vyjádří vlastními slovy obsah získaných informací
- samostatně vypracovává výpisky i práce rozsáhlejšího formátu (např. referáty)
- aktivně využívá různé zdroje informací (knihy, encyklopedie, tabulky, grafy, tisk, internet)

Vedeme žáky k sebekontrolě a sebehodnocení

- identifikuje vlastní chybu a zjistí její příčinu, hledá způsoby její nápravy
- sám rozpozná, co konkrétně se ještě musí naučit
- slušně požádá spolužáky v bezprostředním okolí, aby se ztišili, pokud potřebují klid
- učí se trpělivosti

Ve výuce se zaměřujeme na aktivní dovednosti

Kompetence k řešení problémů

Zvládnutí analýzy problému

Žák na konci 5. ročníku:

- sám nebo ve spolupráci s učitelem pojmenuje problem
- určí koho nebo čeho se problém týká
- odhadne, co způsobuje problem
- rozpozná, jestli se už s podobným problémem setkal
- určí alespoň částečně, co je při řešení problému rizikové
- posoudí, jak by mohl problém vnímat někdo jiný

Žák na konci 9. ročníku:

- rozpozná účastníky a složky problému
- rozpozná příčinu a důsledek a vztah mezi nimi
- dovede roblem, který řeší, porovnat s dříve poznanými problémy
- určí rizikové složky v řešení problému
- analyzuje roblem z různých pohledů

Zvládnutí plánování řešení problému

Žák na konci 5. ročníku:

- při řešení jednoduchého problému předvídá, jaké situace by mohly nastat
- vytváří a využívá vizuální znázornění jednoduchého problému
- formuluje jednoduchý předpoklad řešení
- posoudí, zda může jednoduchý problém vyřešit s tím, co ví, alespoň jednu chybějící informaci dovede určit
- navrhne možnosti, kterých by při řešení mohl použít
- s pomocí učitele formuluje, za jakých podmínek je možno zvolit dané řešení
- vybírá vhodné řešení z navržených možností a obhájí je

Žák na konci 9. ročníku:

- při řešení problému předvídá, jaké situace by mohly nastat
- vytváří a využívá vizuální znázornění problému
- na základě dostupných informací dovede formulovat hypotézy
- posoudí/ zjistí, zda lze s využitím zadaných informací ariant řešit, rozhodne, které informace nutné k řešení nejsou k dispozici
- navrhne postup, který by při řešení problému mohl použít
- formuluje předpoklady podmiňující dané řešení
- vyhodnotí případné ariant řešení problému a rozhodne se mezi nimi

Zvládnutí řešení problému

Žák na konci 5. ročníku:

- samostatně nebo s pomocí učitele postupuje systematicky při řešení jednoduchého problému
- pokračuje v hledání řešení, i když byl napoprvé neúspěšný
- nečeká na hotová řešení, začíná problém řešit sám či s menší pomocí
- s menší pomocí druhých rozpozná chybu v řešení a opraví ji

- v případě jednoduchého problému se pokusí vytvořit novou domněnku, když se předchozí ukázala mylná

Žák na konci 9. ročníku:

- postupuje systematicky při řešení problému, hodnotí dosažení dílčích cílů a stanovuje další
- pokračuje v hledání řešení i po neúspěšném řešení, zjišťuje příčiny neúspěchu a cesty k jejich odstranění
- sám se pouští do analýzy problému
- dovede určit chyby a navrhnout nové řešení
- vyvíjí nové hypotézy poté, co se předchozí ukázaly mylné

Vytváříme pro žáky praktické problémové úkoly a situace, při nichž je nutné řešit praktické úkoly

- umí získat informace a poznatky vhodné pro řešení problému
- postupuje systematicky při řešení problému, pokračuje v hledání řešení, i když byl napoprvé neúspěšný
- při řešení problému předvídá, jaké situace by mohly nastat
- samostatně nebo ve skupinkách řeší úkoly a náměty, dokáže zvolit nejvhodnější a nejefektivnější pracovní postup
- navrhne postup, který by při řešení mohl použít

Umožňujeme žákům vytvářet hypotézy, pozorovat různé jevy, hledat pro ně vysvětlení, provádět pokusy, ověřit výsledek řešení

- navrhne experiment pro ověření hypotézy – provádí experiment
- zaznamenává postup a výsledky empirického zkoumání
- vyvozuje závěry ze získaných experimentálních poznatků
- posoudí, zda výsledné řešení dává smysl
- aplikuje výsledná řešení v konkrétních situacích
- srozumitelně zdůvodňuje, závěry formuluje až po posouzení celého problému

Žákům není bráněno při vlastní tvorbě pořadí vypracovaných úkolů

Kompetence komunikativní

Zvládnutí práce s informacemi

Žák na konci 5. ročníku:

- dovede v textu či jiném záznamu nebo promluvě najít a stručně vyjádřit to, co je základní (klíčové)
- v různých zdrojích, které má k dispozici, dovede najít informace související s probíraným tématem
- pod vedením učitele pozná v textu, které informace si vzájemně odporují
- dovede porovnat různé informace k danému tématu a pozná, když se od sebe odlišují
- k získání a výměně informací dovede využít základní funkce informačních a komunikačních technologií

Žák na konci 9. ročníku:

- v textu, promluvě či jiném záznamu dovede pojmenovat a shrnout hlavní myšlenky

- dovede z různých zdrojů vybrat informace, které potřebuje k řešení úkolu, srovnat je s dosavadními informacemi a propojit je
- pozná, když si informace protiřečí
- dovede si z různých zdrojů ověřit pravdivost informací a připravit argumenty pro zdůvodnění svého názoru na ně
- k získání a výměně informací dovede účelně využít takové informační a komunikační prostředky a technologie, které nejlépe vyhovují situaci a okolnostem

Srozumitelnost a logika vyjadřování

Žák na konci 5. ročníku:

- dovede používat správné termíny a výstižné výrazy, které souvisejí s daným tématem, dovede vysvětlit použitý termín
- umí při popisu situace nebo při vyprávění postupovat chronologicky, popíše příčiny a následky dané situace
- svou myšlenku, svůj prožitek dovede podat písemně
- umí srozumitelně vyslovit svou myšlenku, souvisle a zřetelně vypráví krátký příběh, nebo popisuje jednoduchou situaci
- dovede rozlišit, zda mluví se svými vrstevníky nebo dospělými
- když mluví před ostatními, sleduje jejich chování a reaguje na ně
- mluví nahlas a zřetelně, přímo k adresátům

Žák na konci 9. ročníku:

- umí se vyjadřovat tak, aby mu ostatní rozuměli, používá pro to jednoznačná a výstižná pojmenování, sestaví souvislé věty
- k vyjádření dovede použít grafických znázornění a symbolických prostředků
- při vyjadřování dovede uspořádat informace podle časových, místních, příčinných a dějových souvislostí
- dovede své sdělení vyjádřit uceleně a srozumitelně se souvislou stavbou celého textu
- před posluchači dovede přednést své sdělení uceleně a srozumitelně
- dovede rozlišit co, komu a jak chce sdělit, k tomu dovede použít vhodné jazykové prostředky
- délku svého projevu dovede přizpůsobit typu publika a jeho odezvě
- umí mluvit výrazně, přizpůsobit tempo posluchačům i obsahu, ovládá mimiku i gesta

Kontakty při komunikaci

Žák na konci 5. ročníku:

- umí vyslechnout druhého, udržuje s mluvčím oční kontakt
- za pomoci starších osob nebo svých vrstevníků se dokáže domluvit s osobami, které dosud neznal
- dovede se zeptat mluvčího, když něčemu nerozumí
- umí odpovědět na položenou otázku
- když s druhým nesouhlasí, dovede zformulovat proč
- umí se přihlásit o slovo, řídí se dohodnutými pravidly diskuse
- v diskusi mluví tak, aby mu ostatní rozuměli
- chce slyšet názory druhých a respektuje odlišné názory
- dovede různými způsoby vyjádřit své názory, pocity a myšlenky
- dovede hájit svůj názor na věc

Žák na konci 9. ročníku:

- umí dát najevo, že jim naslouchá tím, že s nimi udržuje oční kontakt
- dovede verbálně i neverbálně dát najevo porozumění
- naváže sám nový kontakt s osobou, kterou dosud neznal
- umí se doplňujícími otázkami po smyslu sdělení ujistit, že porozuměl
- v diskusi dovede využít myšlenky druhých pro svá sdělení a navazuje na ně
- dovede zaujmout nesouhlasné stanovisko konstruktivním způsobem a svůj názor zdůvodní
- rozpozná téma a cíl diskuse
- sám diskutuje k věci, srozumitelně sděluje a vysvětluje své myšlenky, postoje, argumenty
- dovede se zamyslet nad názory, které se liší od jeho vlastních, přijme, že výsledkem diskuse nemusí být vždy shoda
- různými způsoby dovede vyjádřit své názory, pocity a myšlenky
- dovede se dívat na věci z různých hledisek
- umí své názory sdělit druhým tak, aby je neurazil
- dovede předložit konkrétní argumenty, je-li přesvědčen o jeho správnosti

Klademe důraz na týmovou práci

- spolupodílí se na utváření pravidel komunikace mezi učiteli a žáky
- když sděluje názory a pocity, jedná tak, aby je neurazil, aby se nedotkl jejich přesvědčení

Využíváme metody obsahující prvky prezentace výsledků

- umí se zapojit do diskuze, slušně obhájit svůj názor
- uspořádává informace logicky podle časových, místních souvislostí

Dáváme žákům příležitost samostatné ústní i písemné prezentace (samostatná práce, projekty, referáty, řízená diskuze, moderování, besídky)

- vyjadřuje se tak, aby mu ostatní rozuměli
- používá jednoznačná a výstižná pojmenování
- k vyjádření používá grafických znázornění a symbolických prostředků
- uspořádává informace logicky podle časových, místních souvislostí
- své sdělení vyjádří písemně uceleně (stavba vět, odstavce...)
- před známým publikem přednese své sdělení uceleně a srozumitelně
- zaujme nesouhlasné nebo kritické stanovisko konstruktivním způsobem

Vyžadujeme od žáků využívání informačních zdrojů pro získávání informací

Kompetence sociální a personální

Příprava práce ve skupině

Žák na konci 5. ročníku:

- umí s ostatními vlastními slovy probrat zadaný úkol
- dovede ve skupině rozdělit role
- dovede upravit pracovní místo a půjčovat pomůcky
- umí dodržet termín splnění úkolu
- dodržuje domluvená pravidla a umí upozornit na jejich porušování
- rozpozná, že jednoduchý úkol je hotov
- dovede při potížích hledat pomoc

- umí v případě potřeby nabídnout svou pomoc a vyhovět žádosti o pomoc
- umí dodržovat pracovní pořádek při práci a postarat se o úklid pracoviště po skončení práce

Žák na konci 9. ročníku:

- umí při práci ve skupině určit, co je úkolem
- dovede ve skupině rozdělit úkol a přijmout svou část, včetně zodpovědnosti za jejich plnění
- k úkolu vytváří kritéria toho, jak bude vypadat dobře odvedená práce
- dovede zajistit podmínky ke splnění úkolu
- dovede spolu s ostatními stanovit harmonogram práce
- umí pracovat podle zažitých pravidel spolupráce
- rozpozná, kdy je úkol hotov, dovede jeho splnění dovést do konce (včetně vyhodnocování a úklidu)
- při potížích při práci dovede spolu s ostatními hledat, kde došlo k chybě
- umí si všimnout, kdo potřebuje pomoc a dovede ji nabídnout

Vyhodnocení práce ve skupině

Žák na konci 5. ročníku:

- umí sledovat a podle modelu nebo kritérií připravených učitelem hodnotit práci skupiny, jednotlivců i sebe
- pod vedením učitele navrhuje, co by se příště mělo dělat stejně a co jinak

Žák na konci 9. ročníku:

- umí zhodnotit práci svého týmu, jednotlivců i sebe podle kritérií, které si skupina vytvořila
- umí spolu s druhými hledat nejlepší návrhy na to, co by se příště mělo dělat stejně a co jinak

Upevňování vztahů s druhými

Žák na konci 5. ročníku:

- umí vyslovit své ocenění nápadů a práce druhých dříve než kritiku
- umí poděkovat druhým za uznání
- raduje se z úspěchů celé skupiny
- neposmívá se, při potížích a nezdaru neshazuje vinu na druhé

Žák na konci 9. ročníku:

- vyslovuje své ocenění nápadů a práce druhých dříve než kritiku
- děkuje druhým za uznání, raduje se z úspěchu celé skupiny i tehdy, když se na něm nepodílel
- zdržuje se posměšků nebo opovržení nad prací druhých
- umí přiznat porážku, nezdaru a neshazuje vinu na druhé, umí se společným rozborem postupu nebo podmínek dostat k příčinám neúspěchu

Volba cílů

Žák na konci 5. ročníku:

- dovede si vybrat takové úkoly, které dokáže splnit sám nebo s pomocí skupiny
- s pomocí dospělého dovede volit cíl pro sebezlepšení a umí určit, co pro to může udělat
- dovede vyslechnout, co mu druzí o jeho práci říkají

Žák na konci 9. ročníku:

- dovede si s pomocí učitele vytýčit individuální úkoly a termíny na základě své zkušenosti a vědomí svých dovedností
- umí si stanovit cíle pro sebezlepšení a vydrží usilovat o jejich dosažení
- umí využít zpětně informace pro své další jednání

Od prvního ročníku zařazujeme do výuky práci v týmu

- stanovuje si cíle pro sebezlepšení, snaží se rozvinout v tom, v čem je silný i zlepšit v tom, kde je slabší
- zdržuje se posměšků nad prací druhých, mluví o práci a výsledku a nikoli o vlastnostech osoby
- rozdělí si ve skupině úkol na části a přijme svou účast, včetně zodpovědnosti za jejich plnění
- učí se diskutovat, vyjadřovat a obhajovat svůj názor, přijímat odlišné názory
- dbá, aby komunikace mezi členy týmu byla pro všechny dostupná

Vyžadujeme od žáků (zpočátku s pomocí učitelů, později samostatně) rozdělení rolí ve skupině, převzetí zodpovědnosti za splnění úkolu

Kompetence občanské

Respekt k druhým

Žák na konci 5. ročníku:

- vyslechne názor druhých až do konce, zdržuje se odsuzujících komentářů
- emocím druhých se neposmívá, nedělá opovržlivé poznámky
- nevyjadřuje se pohrdlivě o skupinách lidí nebo jejich příslušnících

Žák na konci 9. ročníku:

- názory nebo přesvědčení druhých přijímá jako možné
- vyjadřuje své vlastní pocity, nedotýká se citů druhých v různých situacích
- snaží se vyvarovat předsudků v soukromé i veřejné komunikaci

Pravidla soužití

Žák na konci 5. ročníku:

- s pomocí dospělého vytváří pravidla soužití (třídy, kroužku) a dodržuje je nebo přijímá důsledky vyplývající z jejich nedodržení
- ve sporech se dovolává pravidel
- chová se tak, aby důsledky jeho chování neomezovaly druhé lidi
- v konfliktní situaci navrhuje, jak by bylo vhodné jednat
- neponižuje druhé
- všímá si křivdy, neoplácí

Žák na konci 9. ročníku:

- pravidla potřebná pro danou situaci vytváří se skupinou vrstevníků a dodržuje je
- v různých situacích, kde nejsou přesně stanovena pravidla, se chová tak, aby neobtěžoval a neškodil
- respektuje, že jeho svoboda končí tam, kde začíná svoboda druhého

- nepoužívá násilné řešení sporu
- fyzickému i psychickému násilí ve škole nepřihlíží, ale podle svých možností se mu postaví

Krizové situace

Žák na konci 5. ročníku:

- zná telefonní čísla místa nebo osoby pro přivolání pomoci, ví, jak ji přivolá
- v kritických situacích nezmatkuje, počká na instrukce, nebo si najde na pomoc vhodnou osobu
- vyhýbá se známým nebezpečím

Žák na konci 9. ročníku:

- popíše i předvede některé záchranné postupy a zásady jednání při krizových situacích
- ví, kdo v nouzové situaci pomůže
- dovede přivolat, případně poskytnout potřebnou pomoc
- v kritických situacích poslouchá bez zmatku pokyny, pomůže těm, kteří sami namohou pokyny splnit
- předvídá možná rizika i v nových situacích

Vyžadujeme od žáků hodnocení vlastního chování i chování spolužáků, hledání společného řešení při nedodržování školního řádu

- se skupinou vrstevníků vytváří a formuluje pravidla potřebná pro danou situaci
- samostatně posuzuje, zda už má dost informací, aby se mohl rozhodovat, zvažuje pro i proti v daném problému

Umožňujeme žákům vznášet připomínky ke školnímu řádu přes žakovský parlament

Ve škole funguje žakovská samospráva, školní parlament, umožňujeme žákům využít schránku důvěry

Škola v rámci možností pořádá sportovní soutěže

Kompetence pracovní

Zvládnutí plánování

Žák na konci 5. ročníku:

- naplánuje s pomocí učitele dílčí činnosti nutné ke splnění úkolu a s pomocí učitele stanoví čas na jejich realizaci
- pozná, zda měl dost času na práci a jak ji využil
- umí vybrat takové nástroje a materiály, které nejlépe odpovídají pracovnímu úkolu
- dovede připravit pracovní místo pro činnost, kterou má dělat

Žák na konci 9. ročníku:

- rozplánuje práci do jednotlivých kroků
- umí odhadnout čas nutný ke splnění daného úkolu
- sám navrhne a připraví materiály, nástroje a pracovní postupy, které nejlépe odpovídají pracovnímu úkolu a připraví je

Zvládnutí vlastní práce

Žák na konci 5. ročníku:

- dovede pracovat podle osvědčeného postupu, či jednoduchého návodu
- s pomocí učitele vysvětlí svůj pracovní postup
- umí při práci sledovat termín splnění úkolu
- pracuje úsporně
- pod vedením učitele dodržuje bezpečnostní pravidla při práci

Žák na konci 9. ročníku:

- umí pracovat podle návodu, seznámí se s ním, upraví ho podle podmínek a systematicky podle něj pracuje
- je schopen přehledně a podrobně zaznamenat svůj pracovní postup
- úkoly plní ve stanoveném termínu
- pracuje úsporně
- vědomě dodržuje bezpečnostní pravidla

Zvládnutí hodnocení provedené práce

Žák na konci 5. ročníku:

- s pomocí učitele dovede porovnat dílčí činnosti s předem stanovenými kritérii
- rozpozná kvalitní práci a dobře splněný úkol a s pomocí učitele zhodnotí podle předem stanovených kritérií
- vlastní práci i práci ostatních
- na základě hodnocení celé práce pojmenuje příčiny úspěchu či neúspěchu a s pomocí učitele navrhne úpravy
- s pomocí učitele zjišťuje, jaký vliv mají výrobní postupy na kvalitu životního prostředí

Žák na konci 9. ročníku:

- dovede svůj pracovní postup průběžně hodnotit s využitím svých zkušeností
- rozpozná kvalitní práci a dobře splněný úkol, sám nebo ve spolupráci se spolužáky zhodnotí podle předem stanovených kritérií vlastní práci i práci ostatních
- umí na základě zhodnocení celé práce pojmenovat příčiny úspěchu či neúspěchu a navrhnout úpravy
- posuzuje výrobní postupy, které sám používá z hlediska bezpečnosti
- pro vlastní činnost volí takové výrobní postupy, které jsou ve vztahu k životnímu prostředí nejšetrnější

Profesní a podnikatelské myšlení

Žák na konci 5. ročníku:

- uvědomuje si, jaké pracovní činnosti ho těší, jaké mu jdou lépe než jiné
- získává informace o různých profesích a učí se v nich orientovat
- poznává možnosti uplatnění vlastních schopností a dovedností a využívá je v různých činnostech
- vhodným způsobem nabídne vlastní služby
- s pomocí učitele vysvětlí na příkladech etické normy podnikání

Žák na konci 9. ročníku:

- reálně odhadne své možnosti (co dokáže a za jakých podmínek)
- vyhodnocuje, v jakých oborech lidského konání by mohl svůj zájem a své vlohly rozvíjet
- získává potřebné informace o případné budoucí profesi

Získává potřebné informace o případné budoucí profesi, posuzuje profese z různých hledisek a vyhodnocuje je vzhledem ke svým předpokladům a možnostem

Různými formami (exkurze, film, beseda) seznamujeme žáky s různými profesemi

- cílené ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia
- používá různé způsoby, jak se prezentovat na trhu práce
- získává potřebné informace o případné budoucí profesi, posuzuje profese z různých hledisek a vyhodnocuje je vzhledem ke svým předpokladům a možnostem
- zpracovávají testy k volbě povolání (Úřad práce, PPP)

Zapojujeme žáky do přípravy školních projektů

- pracuje podle návodu, přehledně zaznamenává svůj postup
- dodržuje bezpečnostní pravidla, pracuje tak, aby chránil zdraví své i ostatních
- úkoly plní ve stanoveném termínu, pracuje úsporně

Umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky

Kompetence digitální

Žák na konci 5. ročníku:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- využívá digitální zařízení, aplikace a služby při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

Žák na konci 9. ročníku:

- samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

4. Učební plán

Učební plán I. stupeň

Povinné předměty	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	
Český jazyk	9	9	8	7	7	40
Anglický jazyk	1	2	3	3	3	12
Matematika	4	5	5	5	5	24
Informatika	-	-	-	1	1	2
Prvouka	1	2	3	-	-	6
Náš svět	-	-	-	3	4	7
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5
Celkem základní dotace	18	18	21	22	23	102
Celkem disponibilní dotace	2	5	3	3	3	16
Celkem v ročníku	20	23	24	25	26	118

Učební plán II. stupeň

Povinné předměty	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
Český jazyk a literatura	5	4	4	5	18
Anglický jazyk	3	3	3	3	12
Cizí jazyk	-	2	2	2	6
Matematika	4	5	5	4	18
Informatika	1	1	1	1	4
Dějepis	2	2	2	2	8
Výchova k občanství	-	1	-	1	2
Fyzika	2	2	2	2	8
Chemie	-	-	2	2	4
Přírodopis	2	2	2	2	8
Zeměpis	2	2	2	2	8
Hudební výchova	1	1	1	1	4
Výtvarná výchova	2	1	1	1	5
Výchova ke zdraví	1	-	1	-	4
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Pracovní činnosti	2	2	1	0	5
Volitelné předměty	-	-	-	2	2
Celkem základní dotace	25	27	27	25	104
Celkem disponibilní dotace	4	3	4	7	18
Celkem v ročníku	29	30	31	32	122

Poznámky k učebnímu plánu:

- platný od školního roku 2021/2022.

Učební plán školního vzdělávacího programu "Škola pro všechny" vychází z učebního plánu RVP ZV. V plánu jsou stanoveny časové dotace jednotlivých školních předmětů. Žádné předměty nejsou integrovány, ale učivo v rámci předmětů jednotlivých oblastí je sladěno a vzájemně na sebe navazuje. Průřezová témata jsou začleněna do předmětů a nevyučují se samostatně.

Na 1. stupni jsme v souladu s filozofií školy posílili časovou dotaci v rámci povinných předmětů. Český jazyk (7 disponibilních hodin), matematika (4 disponibilní hodiny), prvouka a náš svět (celkem 2 disponibilní hodiny), cizí jazyk (celkem 3 disponibilní hodiny).

Na 2. stupni je posílena disponibilní dotace 3 hodiny v českém jazyce a 3 hodiny v matematice. Člověk a příroda 8 disponibilních hodin v oborech zeměpis, přírodopis, fyzika, chemie. Oblast člověk a svět práce je posílena o 2 disponibilní hodiny. V 9. ročníku je potom dotace 2 disponibilní hodiny

na volitelné předměty. Volitelné předměty jsou realizovány dle výběru žáků a organizačních možností školy. Vše v kompetenci ŘŠ. V rámci volitelných předmětů nabízíme žákům tyto předměty:

Cvičení z českého jazyka

Cvičení z matematiky

Konverzace v AJ

Přírodovědná praktika

Cvičení z informatiky

Zájmová výtvarná výchova

Pohybové aktivity